

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za pol leta 50 lir, za četrt leta 25 lir, mesečno 9 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hrambilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak torek in petek

Liubljana, torek 22. avgusta 1944

Preis - Cena L 0'80

Odredba o razpustu Gospodarske zveze in Kmetijske družbe

Radi racionalizacije smatram za potrebno, da odpravim sedanjo razcepljenost v kmetijskem zadržanju, ki stvarno ni upravičena. Zato odrejam

na osnovi čl. 8. in 9. naredbe Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« o ustanovitvi kmečkega poverjenstva za Ljubljansko pokrajino z dne 22. januarja 1944 št. 17, Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani št. 31/12 iz 1944, naslednje:

Člen 1. — Gospodarska zveza z. z. o. j. v Ljubljani in Kmetijska družba z. z. o. j. v Ljubljani se razpuščata.

Člen 2. — Za izvedbo likvidacije se postavlja kot likvidatorja Gospodarski zvezi Anton Perčič, Pa radišče 6, Kmetijski družbi pa Jože Černe, Ljubljana, Vodnikova 133. Likvidatorjema gredo vse pravice vseh združenih organov zadrug, ki jih zastopata.

Člen 3. — Likvidatorja se pooblašata, da preneseta vsa aktiva in pasiva zadrug, ki jih zastopata, na osnovi vmesne bilance, sestavljene po stanju z dnem uveljavitve te odredbe, kot celoto (univerzalna sukcesija) na Glavno kmetijsko blagovno zadrugo z. z. o. j. Ta prenos se izvrši na dan, ki sledi dnevu uveljavitve te odredbe. S podpisom predajnega zapisnika velja likvidacija za zaključeno.

Člen 4. — Z vpisom izbriša v združnem registru po izvršeni likvidaciji pridobe v Gospodarski zvezi včlanjene zadruge in podružnice Kmetijske družbe, katerim se s tem priznava pravna osebnost, članstvo Glavne kmetijske blagovne zadruge z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki izvirajo iz tega članstva po združnih pravilih. Hkrati preneha jamstvena obveznost članov razpuščenih zadrug.

Člen 5. — Vsi imovinski prenosni po čl. 3. so prosti davkov in pristojbin. To velja tudi za vpise, potrebne za izvedbo teh ukrepov, in za siceršnja pravna dejanja.

Člen 6. — Zakonske določbe, ki nasprotujejo predpisom te odredbe, se v tem primeru ne uporabljajo (čl. 8. gori navedene naredbe o ustanovitvi kmečkega poverjenstva za Ljubljansko pokrajino).

Čl. 7. — Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu šefa pokrajinske uprave v Ljubljani.

Ljubljana dne 19. avg. 1944.

Prezident pokrajinske uprave:
Div. general Rupnik

Cenik za opekarske izdelke

Pokrajinska uprava je odobrila nov cenik za opekarske izdelke in velja od 17. junija naprej naslednje najvišje cene:

1. normalni zidak 25×12×6,5 cm, za 1000 komadov 800 lir;
2. zidak voltlaki in luknjači 25×12×6,5 cm, za 1000 komadov 880 lir;
3. zaklopniki M, holandska strešna ponev, vožast vkladnik D in zaporna opeka 40×21 cm, za 1000 komadov 1600.— lir;
4. bobrovec 39×19 cm, za 1000 komadov 1280 lir;
5. žlebak čopnik za 1000 komadov 1100 lir;
6. žlebak za strešnike, navedene pod št. 3, dolžina 43 cm, za 1000 komadov 750 lir;
7. žlebak bobrovec, dolžina 42 cm, za 1000 komadov 650 lir;
8. tlakovec pečarski za 1000 komadov 734.— lir. Cene se računajo franko

Evropske perspektive Javni ali zasebni obrati

V »Deutsche Adriazeitung« razpravlja Hans Fehlinger o bodočem razmerju zasebne iniciative in države v gospodarstvu ter pravi med drugim:

Državni posegi v gospodarsko življenje niso novi. Samo fiskalni namen so imeli v mnogih državah državni monopoli kakor na tobak, spirit, sol, vžigalice in drugo. Podjetja za oboroževanja vodi dostikrat država v lastni režiji. Tudi se je država že v liberalni dobi v velikem obsegu lotila raznih prometnih naprav, zlasti železnic, cest, pristanišč in poročevalske službe. Poleg države so tudi razne javne korporacije bile direktne ali indirektno lastnice prometnih naprav.

Proti tej celoti prometnih naprav javnega gospodarstva pa so zasebna gospodarska podjetja, h katerim se danes spada večina podjetij morske in rečne plovbe, zračnega prometa, cestnega motornega prometa, špediterstva, potniškega posredovanja itd., ker so ta podjetja malo pripravna za centralno vodenje in zato neprimerna za javno gospodarstvo. Poleg tega pa zavisi gospodarski uspeh teh podjetij v prvi vrsti od sposobnosti in agilnosti zasebne iniciative.

Ni pa treba, da bi morala država nastopiti vedno kot podjetnik, da bi mogla odločujoče vplivati na gospodarstvo. Svoj namen more doseči tudi po drugih potih. Tako je v zadnjem času vse gospodarstvo prešlo pod splošno načrtno vodenje.

S tendenco razširjenja javnega prometnega gospodarstva in z dirigiranjem zasebnega gospodarstva je računati tudi v bodočnosti. Ni pa treba, da bi še nadalje ostale številne reglementacije, ki jih sedaj poznamo, ker je treba večino teh ukrepov smatrati le kot vojne začasne ukrepe. Verjetno je, da bo v bodočnosti nastal čisto nov način navezovanja državnih vodilnih pooblastil s samostojno iniciativo podjetij. Državno vodstvo ne bo — kakor je naglasil na nekem predavanju v Parizu profesor Hunke — pomenilo upravljanja, temveč bo služilo vzgoji in določevanju nalog, dočim bo izvajanje nalog pridržano svobodnemu delu ljudi. Od podjetnika se bo v bodočnosti še bolj zahtevalo, da hkrati s svojimi interesi zastopa tudi interese celote.

Vodenje gospodarstva je velika umetnost. Dati se mu more večji ali manjši delokrog, na vsak način pa se mora znati prilagoditi na vedno spremljajoče se razmere. Z vodenjem gospodarstva raste naravno tudi gospodarska birokracija, ki izvršuje sicer potrebne funkcije, ki pa se more razrasti v oblastnega činitelja čisto svojega kova, ki se upira naprej hitečim silam ter jim jemlje možnost razvoja. Ta nevarnost se more preprečiti z izgraditvijo gospodarske samouprave, kar ni samo organizacijsko, temveč tudi eminentno politično vprašanje.

Poleg notranje - državnih ureditev bodo v bodoče tudi meddržavni dogovori povečanega pomena za celotno evropsko gospodarstvo. Na primerih iz prometne politike se

tovarna naloženo na voz vključno javne dajatve brez davka na poslovnj promet.

to posebno dobro vidi. Tu je potrebno zlasti poenotenje tehničnih prometnih določil in naprav. Pri železnicah je potrebno, da so tiri povsod enaki in da so važne železnice dvotirne. Meddržavno sodelovanje je potrebno tudi pri elektrifikaciji železnic, ki vežejo posamezne države. Za rečno plovbo nastajajo za evropsko skupno delo naslednji tehnični problemi: izmerjenje vodnih cest, standardizacija ladij, dogovori o plovnih pravilih. Za poročevalsko službo nudi izgradnja kableskega omrežja in omrežja za radijske pisalne stroje priliko za tehnično sodelovanje.

Tehnični napredek bo povzročil za morsko plovbo in zrakoplovstvo mnoge spremembe in pomen marsikaterega pristanišča bo padel ali se povečal.

Meddržavno sodelovanje pa se

ne bo omejilo na tehnično polje. Da se preprečijo izrastki konkurence, je treba, da države uredijo svojo tarifno politiko izravnujoče. Prva naloga skupne celinske tarifne politike bi morala biti uvedba enotne tarifne ravni. Prednosti, ki bi jih imeli kmetijstvo, trgovina, industrija in obrt od enotne kalkulacijske podlage za tovore, bi bile dalekosežnega pomena. Samo po sebi se razume, da se more ta cilj doseči samo postopoma.

Z vsem razlogom se more smatrati, da bosta izgradnja in poenotenje celotnega evropskega prometa omogočila stopnjevanje trgovine in zamenjave blaga med evropskimi državami, kajti za mnoge primere je ugotovljeno, da je velikost odjemnega trga odvisna samo od višine prevoznine za blago.

Ureditev bivših avstrijskih življenjskih zavarovanj in naše domače zavarovalno gospodarstvo

Radi točnega izpolnjevanja obveznosti iz življenjskih zavarovalnih pogodb bivših avstrijskih zavarovalnic, ki so prišle v plačilne težkoče, je bil v letu 1936 ustanovljen poseben **pozarovalni fond**. Leta je prešel leta 1939. v novih razmerah pod istim imenom na ustanovo javnega prava. Celotno nemško zavarovalno gospodarstvo je s to ureditvijo postalo solidarni garant, da se zavarovalni posli družb, ki so prišle v težkoče, brez škode za zavarovance in okrnitve zavarovalne zaščite pripeljejo k zaželjenemu koncu. Fond je bil upravičen, da zaradi točnega izpolnjevanja svoje naloge izda 4/2 odstotne, na ime glaseče se obveznice v znesku 180 milijonov Rm; navedena vsota je služila v krije in likvidaciji obveznosti zavarovalnice »Feniks« in drugih družb, ki so prišle v stisko. Za obrestovanje in amortizacijo obveznosti za izdane obveznice, se je predpisala vsem v Nemčiji delujočim zavarovalnicam doklada izvzemši Avstrijski zavarovalni družbi na Dunaju in zavarovalnici Isar d. d. v Monakovem, katere dve sta prevzeli vsaka na svojem območju portfeje Feniksa. (Po Kölnische Zeitung z dne 28. VII. 1944.)

Da ne trpita ugled zavarovalstva in zavarovalna zaščita, so v Nemčiji poslujoče zavarovalnice prevzele nase breme, da tako sanirajo nesrečni Feniks. Zanimivo je, da se je podobna doklada za Feniks predpisala tudi pri nas po uredbi z dne 16. decembra 1936.

Po uredbi o koncentraciji zavarovalnega poslovanja z dne 31. decembra 1941 je Istituto Nazionale delle Assicurazioni prevzel podružnici zavarovalnic Jugoslavije in Feniksa v Ljubljani. Prevzem Jugoslavije je končno veljavno uredjen; oblastvo, je dotično pogodbo odobrilo in je bil prevzem objavljen v »Službenem listu«; vprašanje Feniksa pa je ostalo žalibog nerešeno in so ostali zavarovanci Feniksa tudi to pot brez potrebne zaščite.

Ravno v zavarovalnem gospodarstvu je skupen garant včasih potreben tako v zaščito zavarovancev kakor tudi v zaščito zavarovalne

misli; vse to je pogoj za soliden in zdrav razvoj zavarovalnega gospodarstva.

V našem zavarovalnem gospodarstvu moremo zaznamovati še drug bolj žalosten primer, ki se je pripetil zavarovancem francoskih zavarovalnic Union (požar in življenje). Zavarovanci so ostali lepega dne brez zaščite. Obe zavarovalnici bi morale po uredbi o koncentraciji zavarovalnega poslovanja prevzeti Assicurazioni Generali in vse to do definitivnega oblastvenega odobrenega prevzema voditi posle kot zvesti zaupnik (Treuhandler), da zavarovanci ne ostanejo brez zaščite in ostane portfej neokrnjen. Assicurazioni Generali so se skozi dve leti branile voditi te posle, ki bi obstojali pred vsem v inkasu dospelih premij in vsot v okviru razpoložljivih sredstev. Začasno vodstvo bi bilo v tem primeru tembolj važno, ker zavarovalnici Union v Ljubljani nista imeli stalnega zastopstva, marveč samo leteče zastopnike, ki so v aprilu 1941 opustili vsako zvezo z zavarovanci. Šele v zadnjem času so začele Assicurazioni Generali voditi posle zavarovalnic »Union«.

Nikdar zavarovanec ne sme imeti občutek, da je ostal brez zaščite: »In keinem Augenblick darf auch nur im entferntesten das Gefühl eines Versagens des notwendigen Versicherungsschutzes entstehen« (Völkischer Beobachter z dne 14. julija 1944). Če vodijo Assicurazioni Generali posle ostalih zavarovalnic (Sava, Croatia, Zedinjena in Anker), čijih portfeje naj po uredbi prevzamejo — pogodbe še niso definitivno potrjene — zakaj bi ne vodile vsaj začasno poslov obeh Unionov? S to opustitvijo so se vnesli v naše zavarovalno gospodarstvo nered, nezaupanje in nesigurnost, kar se mora odpraviti.

Danes sicer niso časi, da bi se ustanavljali kakšni posebni zavarovalni fond, ali ob ureditvi koncentracije zavarovalnega poslovanja v Ljubljanski pokrajini, ki je bilo po izrečnem besedilu uredbe z dne 24. novembra 1941 napravljeno

radi varstva zavarovancev, bi se moralo misliti na bolj učinkovito zaščito portfeja zavarovalnice »Feniks«, zlasti pa tudi družb, ki po uredbi o koncentraciji niso smele več poslovati pri nas in prav posebno onih, ki v Ljubljani niso imele zastopstev, kakor je to primer pri francoskih zavarovalnicah »Union«.

Zanimivo je v tej zvezi poudariti, da uredba o koncentraciji sploh ni upoštevala vseh zavarovalnic, ki so delale v Ljubljanski pokrajini; vprašanje portfejev zavarovalnic: Beogradska zadruga, Bazelsko, Srbija, Šumadija, Napretkova zadruga je ostalo nerešeno. Vse to bo treba rešiti, ko bo oblastvo definitivno odobrilo prevzemne pogodbe.

Dr. Anton Urbanc.

Razvoj cen v Romuniji

»Donauzeitung« opisuje takole podražitev in njene vzroke v Romuniji:

Po dobri lansk letini so se začele v Romuniji cene precej stabilizirati, naglo pa so narasle letos meseca marca, ko se je vojna razširila na romunsko ozemlje in ko so se začeli tudi zračni napadi v večji meri. Zaradi večjih izdatkov za vojsko so se aprila zvišali posredni in neposredni davki, močno pa so narasli tudi transportni stroški.

Zaradi dobre letine in tudi zaradi tega, ker so pri bombnih napadih prizadete tvrdke razprodajale svoje zaloge, je bilo na trgu sicer precej blaga, podražile pa so se že v aprilu tudi najvažnejše življenjske potrebščine ni generalni komisariat za cene je moral določiti nove cene. Sladkor se je podražil za 30%, drva za 31%, rastlinska maščoba pa skoraj za 100%, ker so bile zvišane precej tudi odkupne cene za sojo in sončnice. Bencin za motorje se je podražil za 38%, svetilno olje za 21%, namdomestki kave pa za 30%. Meseca aprila se je začela tudi podražitev tekstilnega blaga, ki je dosegla pri oblekah 12%, pri perilu 20%, pri pleteninah 25%, pri nogavicah pa 20%. Splošni draginjski indeks se je v prvi polovici leta 1944, zvišal za 17%.

Zveza pridnih kmetov

V Romuniji je bila ustanovljena nova kmečka stanovska organizacija, ki se imenuje »Zveza pridnih kmetov« ter hoče zbrati v svoj krog v vsaki občini najmanj po dvajset članov iz vrst velikih, srednjih in malih posestnikov. Od članov nove zveze se zahteva, da bodo povečali proizvodnjo v vseh panogah kmetijstva. Po tej zahtevi in osnovi pravil nove zveze lahko postanejo člani nove organizacije samo kmetje, ki se udeležujejo v vseh panogah kmetijstva. Oni, ki se bavijo n. pr. samo z živinorejo, ne morejo biti sprejeti. Izključeni so tudi samski kmetje ter vsi, ki nimajo potrebne moralne in politične kvalifikacije. Vodstvo Zveze pridnih kmetov bo v Bukarešti.

Turška gospodarska reakcija

Turško gospodarsko življenje je reagiralo na prekinitev diplomatskih odnošajev z Nemčijo z odkrito zaskrbljenostjo. Ta se je pokazala v skoraj vseh transakcijah. V živih prodajalnah v Ankari in Carigradu so ljudje skoraj v paničnem strahu nakupovali živila, v bankah in denarnih zavodih pa se ljudje dvigali svoj denar.

BORIS V. SIMANDL

specialna mehanična delavnica za pisalne, računske, knjigovodstvene stroje in registrirne blagajne

Telefon 24-07

LJUBLJANA, Dvořakova ulica 3**Gostilničarski vestnik****Prodaja vina**

Gostinske podjetnike opozarjamo:

1. da se morajo pri prodaji vina in ostalih alkoholnih pijač brezpogojno držati določenih maksimalnih cen in k tem cenam priručnati le uradno dovoljene pribitke, ki smo jih članom sporočili z okrožnico št. 16;

2. obrati, ki razpolagajo z vinom, morajo vino brezpogojno dati v prodajo in ga ne smejo odtegniti redni potrošnji. Pač pa je podjetnikom dovoljeno, da po lastnem preudarku z ozirom na količine, s katerimi razpolagajo, določijo za vsak dan primerno količino vina in odredijo ure, ob katerih se vino v njihovem obratu toči, ter tako dosežejo, da bo vino potrošnikom dalje časa na razpolago.

Ev. prodajo vina ob določenih urah morajo podjetniki objaviti z napisom v obratnem prostoru.

Sindikat gost. podjetnikov.

Pridelek riža v Bolgariji

Ves letošnji pridelek riža, ki bo baje prav dober, bo bolgarska vlada zasegla, pridelovalcem pa bo od njega prepuščeno za seme po 200 kg od vsakega hektarja ter po 15 kg za prehrano za vsakega družinskega člana. Pridelovalci smejo riž omlatiti le s stroji, ki jih bo dalo na razpolago ministrstvo za kmetijstvo. Določeni so že kraji, kjer bodo mlatilnice riža obratovale pod vodstvom državnih organov. Letošnji pridelek riža bo po uradni cenitvi dovolj velik za domačo preskrbo in bo morda ostalo še nekaj za izvoz.

Grška proizvodnja mavca

Grčija ima bogata ležišča mavca, ki se dajo izkoristiti še v večji meri ko doslej, čeprav je proizvodnja v zadnjih letih pred vojno precej napredovala. Leto 1935. je znašala 4877 ton, naslednje leto že 13.779 ton, potem 17.924 ton, leta 1938. pa 16.610 ton. Večina ležišč mavca je v državni posesti ter dana privatnim podjetnikom v najem. — Pridobivajo se vse vrste mavca za stavbarsko, kiparsko in kirurško uporabo, obrate ki ga čistijo in meljejo, pa bi bilo treba po večini modernizirati.

J. J. NAGLAS
TOVARNA POHIŠTVA
LJUBLJANA

A. Žibert

Trgovina s čevlji in modnim blagom

Ljubljana — Prešernova ulica

Priporoča se:

A. JANEŠ
delikatesna trgovina
Ljubljana, Ulica 3. maja

Nemška pomoč slovaškemu kmetijstvu

V zadnjih dveh letih je kmetijstvo na Slovaškem zelo napredovalo in ima pri tem napredku velike zasluge pomoč, ki jo nudi Nemčija. Pri tej pomoči so najvažnejši kmetijski stroji in semensko žito. Z nemško pomočjo so imeli lani na Slovaškem nad 180 postaj za čiščenje žita, pripomočke za 13 novih postaj za čiščenje semenskega žita je poslala Nemčija letos meseca maja, 40 takih postaj pa bo urejenih še letos. Iz teh postaj je dobilo lani dobro semensko žito 122.000 kmetov, v treh letih pa so postaje očistile in razdelile naslednje količine semenskega žita:

	1941	1942	1943
	met. st.	met. st.	met. st.
pšenica	2418	50963	76210
rž	717	17185	17783
ječmen	—	15000	56692
oves	—	6000	9215

skupaj 3135 98098 159850
Za leto 1944./45. dobi Slovaška iz Nemčije naslednje pošiljave semenskega žita in drugega semena:

200 ton ječmena, 200 ton ovs, 100 ton semenskega krompirja, 20 ton semena za korenje, 200 ton semena sladkorne repe, 200 ton lanenega semena ter 20 ton raznega semena.

Nemčija daje Slovaški tudi plemensko govejo živino ter plemenske ovce in kokoši. Tako so že letos uvozili iz Nemčije 60 bikov, 50 krav, 110 telet, 70 ovac, 650 kokoši in 100 kuncev.

Pri tem pa je slovaški izvoz kmetijske proizvodnje v Nemčijo le skromen. Letos bodo izvozili 20.000 hl vina, 1000 ton posušenega sočivja, 300 ton kislega zelja in 100 ton v kisu vložena sočivja.

Francištkanska
ulica 3

Preskrba Bolgarije z elektriko

Za popolno preskrbo z elektriko ima Bolgarija dovolj premoga in vodnih sil, ki bi se dale izkoristiti. Geologi cenijo premogovna ležišča na okrog 140 milijonov ton črnega in 3900 ton rjavega premoga in bi bila tako Bolgarija pri dosedanjih produktivni premoaga preskrbljena za najmanj 200 let. Ta cenitev velja samo za že znana ležišča premoga, gotovo pa je, da se bodo v deželi odkrila še nova ležišča. Vodne sile so izkoriščene le v manjšem obsegu.

Elektrifikacija Bolgarije s približno proizvodnjo 300 milijonov kWh je še razmeroma na nizki stopnji, ker so odjemalci električnega toka po večini meščani, ki tvorijo samo 15% bolgarskega prebivalstva. Električni tok je v Bolgariji razmeroma drag in se tudi zaradi tega ni mogel udomačiti na kmetih.

Za elektrifikacijo dežele so pripravljene veliki načrti. Leto 1935. so deželo razdelili na osem elek-

trifikacijskih okrožij, po drugem načrtu iz leta 1942. pa so kapaciteto vodne centrale »Vača« od 10.000 HP podvojili ter začeli graditi novo vodno centralo s proizvodnjo 12 milijonov kWh. V okolišju premogovnika Pernika namestijo zgraditi 12 manjših elektrarn, ki bodo producirale po 300 tisoč kWh. Ves načrt predvideva letno proizvodnjo 3 milijarde kWh, od katere bi prišlo 1.35 milijarde kWh na kalorične, 1.65 milijarde kWh pa na vodne centrale.

Po predvidni cenitvi bo ta načrt elektrifikacije izveden v 20 letih, stroški pa bodo znašali okrog 18 milijard levov. Iz javnih sredstev naj bi se k temu prispevalo 10 do 11 milijard, od občin in industrije 5 milijard, od zasebnega kapitala pa ostanek.

Trgovinski register

Vpisi:

Pintarič Gabrijel, trgovina z usnjem, Ljubljana. Obratni predmet: trgovina z usnjem, usnjenimi izdelki, čevljskimi potrebščinami in stroji na debelo. Imetnik: Pintarič Gabrijel, Jurčičev trg, prokurist: Pintarič Ida, trgovčeva soproga.

Spremembe in dodatki:

Stavbna družba, d. d., Ljubljana. Prokura se je podelila Božu Debevcu, knjigovodji tvrde.

Tovarna kovinskih izdelkov M. Lajovic, družba z o. z., Ljubljana. Osnovna glavnična družbe se je z notarskim zapisom zvišala na 380 tisoč lir in je vplačana v gotovini popolnoma.

Denarništvo in zavarovalstvo**Colonia**

zavarovalna d. d. v Kölnu

Družba je podala za leto 1943. svoje poslovno poročilo, ki je kaj ugodno; prešla je na premijah 23 milijonov Rm, inkaso bi bil še višji, če bi družba delala tudi v transportu, katera panoga je prav v zadnjem času v precejšnjem razmahu, to pa radi tega, ker so bile družbe, da ustrežejo gospodarstvu, primorane proti višji premiji vključiti v zavarovanje tudi vojni riziko. Družba šteje med srednje velike zavarovalne družbe v Nemčiji. Naše zavarovalno gospodarstvo zainima ta družba le posredno, ker je družba večinsko udeležena s 78.31% pri Splošni zavarovalni družbi Elementar d. d. na Dunaju, katera družba posluje tudi v Ljubljani. Zanimivo je, da morajo nemške zavarovalne družbe po razpisu nadzorne oblasti z dne 8. avgusta 1930 natančno označiti svojo udeležbo pri drugih družbah, da dobi nadzorna oblast vpogled v medsebojno povezanost (konzern). Ista družba je n. pr. pri Colonia zavarovalna d. d. v Kölnu udeležena kar s 93.46%. (Kölnische Zeitung z dne 2. avgusta 1944.)

Vse te imenovane družbe s še nekaterimi drugimi tvorijo nemški zavarovalni konzern Colonia. Glavni povod za ustvaritev konzernov v zavarovalnem gospodarstvu je v glavnem prizadevanje, da se pomešajo in tako postavi zavarovalno gospodarstvo na solidno podlagi.

Hrvatska narodna banka je dala v promet kovance po 1 in 2 kupi.

Srbska Poštna hranilnica je objavila svoje bilanco za leto 1943. Bilančna vsota je narasla za 55.1%, čekovne vloge pa za 62.7%. Dejanske hranilne vloge so se zvišale od 110 na 315 milijonov din. Hranilnica je imela 64.9 (predlani 46) milijonov din kosmatega in 27.8 (14.2) milijona din čistega dobička, od katerega je dobila država 15.5 (predlani 7.8) milijona din.

Zlate in devizne rezerve držav latinske Amerike so znašale konec leta 1943. 2.6 milijarde, za 1 milijardo dolarjev več ko ob koncu l. 1942. Zaloge Argentine so se povečale za 360, Brazilije za 300 in Mehike za 180 milijonov dolarjev.

Iz združnega registra

Vpisala se je Zadruga elektrarna v Št. Joštu nad Vrhniko. Zadruga dobavlja svojim članom električni tok, izvršuje za svoje zadržnike potrebne instalacije in dobavlja svojim zadržnikom v to stroko spadajoče predmete. Delež 1000 lir, vsak zadržnik jamči se z enkratnim zneskom vpisanih de-

Ljubljana **umi** Gradišče
tovarna bonbonov in peciva

Franc Ksav. Souvan

Ustanovljeno l. 1835

Manufaktura, trgovina na debelo in na drobno

Ljubljana — Mestni trg šte. 24

ležev. Članji upravnega odbora so posestniki: Tomine Janez, Butajnov, Mrak Alojzij, Prelesje, Božnar Alojzij, Pristava, Cankar Jakob, Planina, Dolinar Leopold, Butajnov in Zakelj Jakob, Št. Jošt.

Gospodarske vesti

Nemška proizvodnja jedilnega olja je znašala lani 280.000 ton, za letoš pa se računa, da bo narasla na 350.000 ton.

Hrvatski kmetijski minister je s posebno naredbo predpisal, da mora vsak kmetovalec, ki ima več ko 5 oralov zemlje, posejati najmanj polovico orne zemlje s krušnim žitom, največ eno četrtino pa z industrijskimi rastlinami.

Hrvatski zavod za proučevanje kmetijstva je objavil, da je letos računati z obilnim pridelkom koruze, ker je bilo v juniju in juliju vreme za koruzo zelo ugodno. Tudi iz drugih podonavskih dežel poročajo o ugodni koruzni letini, da bo letos obilnejša ko lani.

Povprečna delavska dnevna mezda se je na Hrvaškem zvišala od 121 kun v marcu 1943 na 234 kun v marcu 1944.

Srbski davčni dohodki so bili za l. 1944. proračunani na 7.5 milijarde din, in sicer neposredni davki na 2.35, prometni in luksuzni davek na 0.72, trošarine na 0.7, takse in pristojbine na 0.9, carine na 0.3, čistí dohodek monopolne uprave pa na 2.5 milijarde dinarjev.

Madžarski kemični industriji se je posrečilo, da je mogla za parfumerijsko in kozmetično industrijo potrebne osnovne preparate nadomestiti z domačimi izdelki.

Cene za vino so začele na Madžarskem narasčati. To je posledica o stanju trt. Letošnja trgatve bo verjetno precej slabša ko druga leta in je zato računati, da bodo vinske cene še nadalje rasle.

Bolgarska je za večino prebivalstva zvišala krušne obroke, zlasti za delavce.

Cena soli je bila v Bolgariji zvišana na 5 in pol leva v veleprodaji in na 6 in pol leva v trgovini na drobno.

Osnovna zveza romunskih kmetijskih sindikatov je ustanovila pod imenom »Unija kmetovalcev« delniško družbo, ki bo imela 51 milijonov levov delniške glavnice. Družba se bo bavila s prodajo in izvozom kmetijskih pridelkov.

Na Danskem se mora potrošnja papirja zmanjšati za 40 odstotkov. To velja tudi za časopise in za knjižne izdaje.

Zaradi napredujoče industrializacije Španije je narasla v Španiji potrošnja električnega toka od 4.43 milijarde kWh v l. 1942. na 4.68 milijarde. Ker je letos velika suša, je proizvodnja električnega toka padla in so zato morali omejiti potrošnjo električnega toka.

Ameriško civilno prebivalstvo, ki je že upalo, da se bodo racionalizacijski ukrepi ublažili, je bilo sedaj bridko razočarano. Vlada je namreč za jesen in zimo napovedala celo vrsto omejitev glede potrošnje živil.

Ali ste že poravnali naročnino?